NADER ONDERZOEK ZOOGDIEREN

Spoorstraat, Nijmegen

DECEMBER 2023

SILVAVIR
ECOLOGISCH ADVIES

Rapportage van Silvavir Ecologisch Advies

In opdracht van Gemeente Nijmegen

Nader onderzoek zoogdieren

Spoorstraat, Nijmegen (Lent)

[redacted]

Rapportage nr.:	2023-0104 Zoogdieren
Datum uitgave:	11-12-2023
Versie:	Definitief
Veldwerk:	Silvavir Ecologisch Advies
Auteur:	[redacted]
Kwaliteitscontrole:	[redacted]
Productie:	Silvavir ecologisch advies Kanaaldijk Oost 16 7433PP Schalkhaar www.silvavir.com Tel.: 0570-244037
	[redacted]
Opdrachtgever:	[redacted]

December, 2023
Rapportage van Silvavir ecologisch advies
In opdracht van Gemeente Nijmegen

Inhoud

SAMENVATTING 3

1. INLEIDING 4

2. TOETSINGSKADER 5

2.1 Soortenbescherming 5

2.1.1 Opzettelijkheid 6

2.1.2 Beschadiging voortplantingsplaatsen of rustplaatsen 6

2.1.3 Verstoring 6

2.1.4 Zorgplicht 7

3. METHODE 8

4. RESULTATEN 10

5. EFFECTBEOORDELING EN AANBEVELINGEN 11

6. LITERATUURLIJST 12

SAMENVATTING

Gemeente Nijmegen is voornemens om het gebied rond de spoorstraat te Lent te her ontwikkelen. Bestaande woonhuizen en bedrijvenpanden alsmede tuinen worden gesloopt om plaats te maken voor hoogbouw.

Omdat de locatie waar sloopwerkzaamheden gepland staan in potentie geschikt wordt geacht voor beschermde grondgebonden zoogdieren kan er zonder nader soortgericht onderzoek niet worden uitgesloten dat er verblijfplaatsen van, in de Wet natuurbescherming (Wnb) beschermde, grondgebonden zoogdieren aanwezig zijn. Om dit uit te sluiten is er nader onderzoek uitgevoerd naar de aanwezigheid van strikt beschermde grondgebonden zoogdieren die gebruik maken van het plangebied.

Het uitgevoerde nader onderzoek wat bestaan heeft uit diverse veldbezoeken en onderzoek met behulp van twee wildcamera's heeft geen waarnemingen opgeleverd die de aanwezigheid van strikt beschermde grondgebonden zoogdieren binnen het plangebied aannemelijk maken.

Er is dan ook geen ontheffing op de Wet Natuurbescherming voor verstoring of vernietiging van vaster rust- en verblijfplaatsen van deze soorten noodzakelijk.

Wel geldt de zorgplicht voor aanwezige algemeen beschermde soorten. Verstoring van algemeen beschermde soorten kan worden voorkomen door kort voorafgaand aan de geplande werkzaamheden potentiële schuilplaatsen te inspecteren en te maaien. Bij voorkeur worden werkzaamheden aaneengesloten uitgevoerd en wordt er bij daglicht, vanuit één rijrichting gewerkt teneinde aanwezige dieren het plangebied kunnen ontvluchten.

1. INLEIDING

De gemeente Nijmegen is voornemens het gebied aan de Spoorstraat her in te richten. De huidige bebouwing zal worden gesloopt om nieuwbouw te realiseren in de vorm van hoogbouw. In november 2022 is in het kader van de Wet Natuurbescherming door Waardenburg Ecology een ecologische quickscan uitgevoerd waaruit is geconcludeerd dat nader onderzoek naar strikt beschermde soorten noodzakelijk is.

In opdracht van Gemeente Nijmegen heeft Silvavir ecologisch advies op de planlocatie nader onderzoek naar de aanwezigheid van verblijfplaatsen en essentiële leefomgeving voor strikt beschermde zoogdieren uitgevoerd. Het onderzoek richt zich op de volgende aspecten:

- Zijn er verblijfplaatsen van strikt beschermde zoogdieren aangetroffen?
- Welke functies hebben deze verblijfplaatsen?
- Welke overige functies biedt planlocatie voor de betreffende zoogdieren?
- Leidt de voorgenomen ingreep tot negatieve effecten voor deze dieren?

Figuur 1. Het plangebied. Bron: ESRI.

2. TOETSINGSKADER

De Wet natuurbescherming (Wnb) is verdeeld in een soortbeschermingsdeel (paragraaf 2.1 t/m 2.5) en een gebiedsbeschermingsdeel (paragraaf 3.1 t/m 3.8). Dit hoofdstuk zal beknopt uiteenzetten wat deze delen behelzen en aan welke kaders dit project getoetst dient te worden.

2.1 Soortenbescherming

De Wnb zorgt voor de bescherming van planten- en diersoorten, waarbij de basis wordt gevormd door de zorgplicht (artikel 1.11). Hierin wordt gesteld dat iedereen voldoende zorg in acht moet nemen voor alle in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving alsmede Natura 2000-gebieden en bijzondere nationale natuurgebieden.

Daarnaast zijn er op basis van internationale afspraken enkele beschermingsrichtlijnen opgesteld met betrekking tot strikt beschermde plant- en diersoorten. Deze zijn opgenomen in de Wnb onder de volgende artikelen:

- Paragraaf 3.1: Vogelrichtlijnsoorten (artikelen 3.1 t/m 3.4)
- Paragraaf 3.2: Habitatrichtlijnsoorten en soorten van de Conventie van Bern Appendix II en de Conventie van Bonn Appendix I. (artikelen 3.5 t/m 3.9)
- Paragraaf 3.3: Andere (nationale) soorten. (artikel 3.10 en 3.11)

Ieder van deze richtlijnen kent haar eigen lijst van soorten waarop verbodsbepalingen en eisen voor vrijstelling of ontheffingsverlening van toepassing zijn. Paragraaf 3.1 en Paragraaf 3.2 sluiten aan op respectievelijk de internationale Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn en Paragraaf 3.3 heeft betrekking op nationale bescherming met een minder strikt regime (tabel 1).

Tabel 1. De Wet Natuurbescherming.

Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn § 3.1 Wnb	**Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn § 3.2 Wnb**	**Beschermingsregime soorten Andere soorten § 3.3 Wnb**
Art 3.1 lid 1 Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen.	**Art 3.5 lid 1** Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.	**Art 3.10 lid 1a** Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen.
Art 3.1 lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.	**Art 3.5 lid 4** Het is verboden voortplantings-plaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen.	**Art 3.10 lid 1d** Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen.
Art 3.1 lid 3 Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben.	**Art 3.5 lid 3** Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.	Niet van toepassing
Art 3.1 lid 4 en lid 5 Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.	**Art 3.5 lid 2** Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren.	Niet van toepassing
Niet van toepassing	**Art 3.5 lid 5** Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.	**Art 3.10 lid 1c** Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Dit onderzoek richt zich enkel op vleermuizen. Alle in Nederland levende vleermuissoorten zijn beschermd conform artikel 3.5 van de Wet natuurbescherming (Wnb). In artikel 3.5 zijn meerdere verbodsbepalingen opgenomen waaraan getoetst dient te worden bij ingrepen/ontwikkelingen die een negatieve effect kunnen hebben op de gunstige staat van instandhouding van deze soorten. Specifiek voor vleermuizen dient in geval van voorkomen binnen het plangebied getoetst te worden aan de leden 1, 2 en 4 van artikel 3.5 in de Wnb. Hierbij gaat het om het verbod tot opzettelijk doden/vangen, verstoren van de dieren en of het beschadigen van de voortplantings-/rustplaatsen.

2.1.1 Opzettelijkheid

Opzettelijk doden of vangen betreft niet alleen “opzettelijk” of doelgericht handelen. Onder 'opzet' zoals bedoeld in de Wnb valt ook de situatie waarbij iemand willens en wetens de niet te verwaarlozen kans aanvaardt dat een beschermd dier wordt gedood. Dan is sprake van zogenoemde voorwaardelijk opzet. Maatregelen ter voorkoming van het overtreden van de in de voormelde bepalingen opgenomen verboden kunnen worden betrokken bij de beoordeling van de vraag of die verboden worden overtreden. Het doden of verwonden van zoogdieren kan aan de orde zijn bij bijvoorbeeld sloop, renovatie of verstorende werkzaamheden waarbij dieren in hun schuilplaats bekneld komen te zitten of worden bedolven bij instorting van holen.

2.1.2 Beschadiging voortplantingsplaatsen of rustplaatsen

Het is verboden om paar- rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen te beschadigen. In de Wnb is geen definitie gegeven van deze begrippen. De gehanteerde definitie van deze begrippen is gebaseerd op protocollen (indien aanwezig) en literatuur.

Met beschadiging wordt niet alleen fysieke aantasting bedoelt. De functionaliteit van de voortplantingsplaatsen en rustplaatsen moeten tijdens en na uitvoer van de activiteiten gegarandeerd worden. Hieronder valt bijvoorbeeld ook het beschermen van niet alleen de locatie van het verblijf, maar ook de omliggende bomen die (indien voor de soort noodzakelijk) beschutting bieden.

2.1.3 Verstoring

Van verstoren is sprake als de functionele leefomgeving van een beschermde diersoort wordt aangetast. De functionele leefomgeving van een voortplantingsplaats of van een rustplaats is de omgeving van die plaatsen die nodig is om ze als zodanig te laten functioneren. Hieronder vallen essentieel foerageergebied en essentiële routes die door de dieren gebruikt worden.

Onder een essentieel foerageergebied wordt verstaan een foerageergebied dat van wezenlijk belang is voor het functioneren van de voortplantingsplaats of rustplaats wanneer er geen alternatieve foerageergebieden zijn om eventuele aantasting daarvan op te vangen. Indien door het verdwijnen van het foerageergebied en het verstoren van de vaste routes de ecologische functionaliteit van de vaste rust- of verblijfplaatsen van de desbetreffende soorten zodanig wordt verstoord, dat ze deze plaatsen om die reden zullen verlaten, is sprake van overtreding van de verboden vermeld in art 3.1 lid 4 en 5 Wnb.

2.1.4 Zorgplicht

Voor alle plant- en diersoorten, dus ook degenen die niet worden beschermd onder bepaalde natuurbeschermingsrichtlijnen geldt de zorgplicht. De zorgplicht stelt dat eenieder voldoende zorg in acht neemt voor in het wild levende planten en dieren en hun directe leefomgeving. Dit betreft ook algemene soorten en soorten waarvoor volgens (plaatselijke) verordeningen vrijstelling op de Wnb. is gegeven.

3. METHODE

Het nader ecologisch onderzoek heeft zich specifiek gericht op de aanwezigheid van rust- en verblijfplaatsen van marterachtigen. Daarnaast is gespeurd naar sporen die duiden op aanwezigheid van deze soorten. Inventarisaties zijn uitgevoerd in combinatie met overige veldbezoeken naar beschermde soorten, waarbij gericht is gespeurd naar (sporen van) marterachtigen (Tabel 2).

Tabel 2: Veldbezoeken met (weers) omstandigheden

Datum	Veldwerkers	Starttijd	Eindtijd	Weer	Temperatuur (°C)	Wind (Bft)
5/4/'23	[redacted]	08:00	10:00	Helder	3	1
18/4/'23		10:00	12:00	Half bewolkt	10	3
19/5/'23		19:30	23:30	Helder	17	2
22/5/'23		02:35	05:35	Half bewolkt	16	2
13/6/'23		19:45	23:55	Helder	23	2
28/6/'23		02:17	05:23	Bewolkt	15	1
3/7/'23		19:55	22:00	Bewolkt	19	3

In aanvulling op de veldbezoeken zijn op twee locaties wildcamera's geplaatst in struikroveropstelling (Figuur 2.) om potentieel aanwezige marterachtigen op foto vast te leggen. In deze opstelling wordt gebruik gemaakt van een geurstof (sardines) om potentieel aanwezige zoogdieren voor de camera te lokken.

Figuur 2.Wildcamera in struikrover opstelling

Om een indicatie te krijgen van de aanwezige marterachtigen, zijn de camera's geplaatst op locaties die het meest kansrijk werden geacht voor het waarnemen van de doelsoorten (Figuur 3). Hierbij wordt gekeken naar voldoende dekking, potentiële verstoring en aanwezigheid van prooidieren. Om de kans op waarnemingen van de doelsoorten te maximaliseren, worden de camera's circa zes weken in het veld geplaatst.

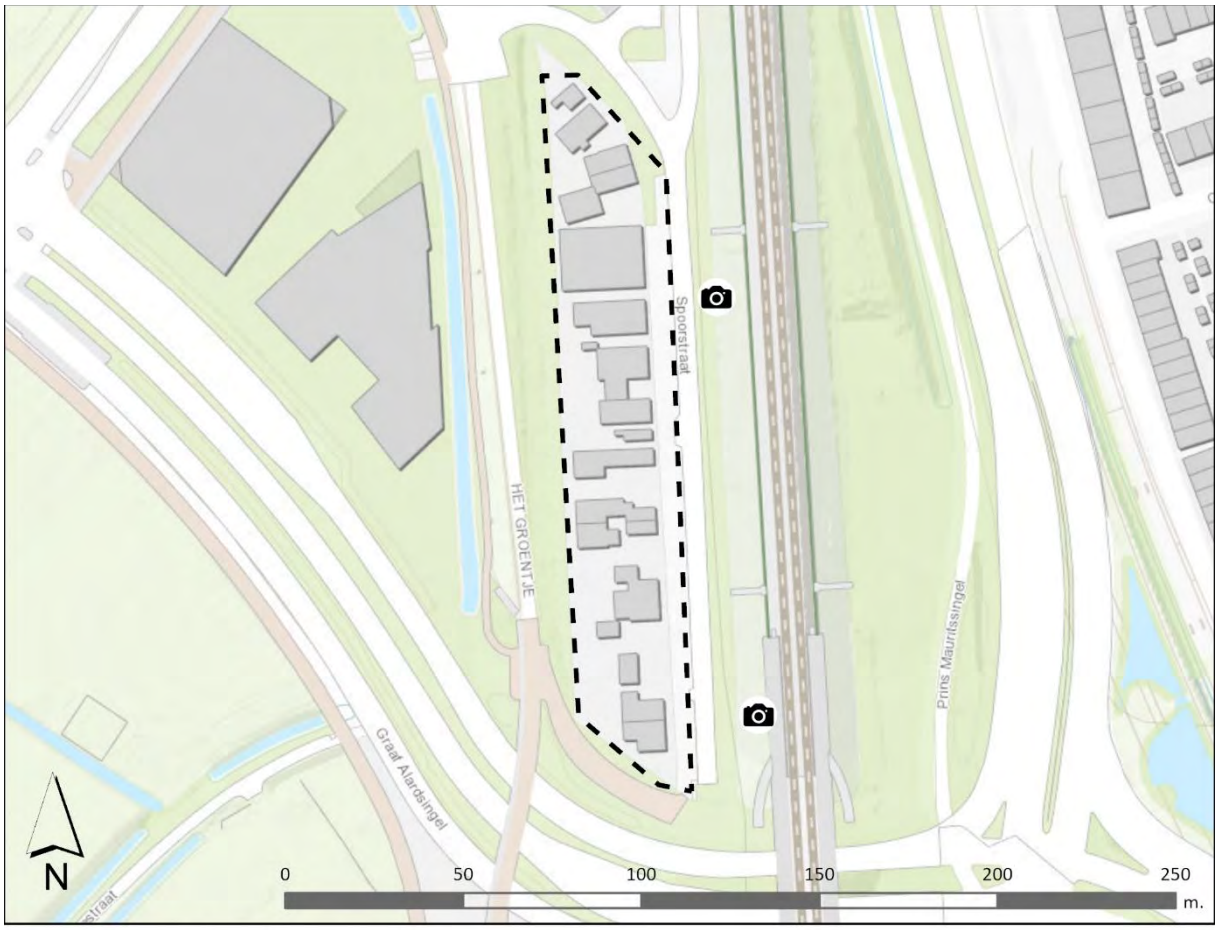

Wilcamera in struikrover opstelling

Plangebied

Figuur 3.Locaties van de wildcamera's

4. RESULTATEN

Tijdens de veldbezoeken zijn geen waarnemingen gedaan die duiden op de aanwezigheid van marterachtigen -of andere strikt beschermde zoogdieren. Uit het wildcamera onderzoek blijkt enkel de aanwezigheid van algemeen beschermde soorten als bosmuis, spitsmuizen, egel (Figuur 4.) en vos (figuur 5.).

Figuur 4. Waarneming van egel.

Figuur 4. Waarneming van vos.

5. EFFECTBEOORDELING EN AANBEVELINGEN

Op basis van de resultaten van dit onderzoek kan worden geconcludeerd dat Het plangebied geen deel uitmaakt van het functionele leefgebied van marterachtigen of andere strikt beschermde grondgebonden zoogdieren. Een ontheffing op de Wet Natuurbescherming of verdere mitigerende maatregelen gericht op de staat van instandhouding van deze soorten is niet noodzakelijk.

Wel geldt ten alle tijden de zorgplicht voor algemeen beschermde soorten (Wnb artikel 1.11) De zorgplicht houdt in dat ieder voldoende zorg in acht neemt voor in het wild levende dieren en planten in hun directe leefomgeving. De zorgplicht houdt in elk geval in dat iedereen die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor in het wild levende dieren en planten een dergelijke handeling achterwege laat. Of -indien dit niet kan- de gevolgen worden voorkomen, beperkt of ongedaan worden gemaakt. De zorgplicht geldt altijd: voor alle planten en dieren, of ze beschermd zijn of niet, en in het geval dat ze beschermd zijn ook als er ontheffing of vrijstelling is verleend.

De voorgenomen werkzaamheden betreffen tevens het verwijderen van gebouwen en beplanting binnen het plangebied, deze bieden onderkomen aan diverse algemeen beschermde soorten. Er moet tijdens de werkzaamheden rekening worden gehouden deze soorten. Dit betekent dat dieren die op eigen gelegenheid het plangebied kunnen verlaten, hier de kans toe krijgen. Soorten die dit niet kunnen, dienen te worden verplaatst naar een geschikte omgeving buiten het plangebied.

Verstoring van algemeen beschermde soorten kan worden voorkomen door kort voorafgaand aan de geplande werkzaamheden potentiële schuilplaatsen te inspecteren en te maaien. Bij voorkeur worden werkzaamheden aaneengesloten uitgevoerd en wordt er bij daglicht, vanuit één rijrichting gewerkt teneinde aanwezige dieren het plangebied kunnen ontvluchten.

6. LITERATUURLIJST

Waardenburg Ecology, 2022. Quickscan t.b.v. project Spoorstraat Lent

NADER ONDERZOEK VLEERMUIZEN

Spoorstraat, Nijmegen

DECEMBER 2023

SILVAVIR
ECOLOGISCH ADVIES

Rapportage van Silvavir Ecologisch Advies

In opdracht van Gemeente Nijmegen

Nader onderzoek vleermuizen

Spoorstraat, Nijmegen (Lent)

[redacted]

Rapportage nr.: 2023-0104 Vleermuizen

Datum uitgave: 11-12-2023

Versie: Definitief

Veldwerk: [redacted]

Auteur:

Kwaliteitscontrole:

Productie: Silvavir ecologisch advies
Kanaaldijk Oost 16
7433PP Schalkhaar
www.silvavir.com
Tel.: 0570-244037

[redacted]

Opdrachtgever: Gemeente Nijmegen
[redacted]
Korte Nieuwstraat 6
6511PP, Nijmegen
l.klaassen@nijmegen.nl

December, 2023
Rapportage van Silvavir ecologisch advies
In opdracht van Gemeente Nijmegen

Inhoud

SAMENVATTING 3

1. INLEIDING 4

2. TOETSINGSKADER 5

2.1 Soortenbescherming 5

2.1.1 Opzettelijkheid 6

2.1.2 Beschadiging voortplantingsplaatsen of rustplaatsen 6

2.1.3 Verstoring 6

2.1.4 Zorgplicht 7

3. METHODE 8

4. RESULTATEN 10

5. EFFECTBEOORDELING EN AANBEVELINGEN 12

6. LITERATUURLIJST 13

SAMENVATTING

Gemeente Nijmegen is voornemens om het gebied rond de spoorstraat te Lent te her ontwikkelen. Bestaande woonhuizen en bedrijvenpanden alsmede tuinen worden gesloopt om plaats te maken voor hoogbouw.

Omdat gebouwen waar sloopwerkzaamheden gepland staan in potentie geschikt worden geacht voor vleermuizen kan er zonder nader soortgericht onderzoek niet worden uitgesloten dat er verblijfplaatsen van, in de Wet natuurbescherming (Wnb) beschermde, vleermuizen aanwezig zijn. Om dit uit te sluiten is er conform het Vleermuisprotocol (2021) nader onderzoek uitgevoerd naar de aanwezigheid van vleermuizen die gebruik maken van verblijfplaatsen in gebouwen.

Binnen het plangebied zijn een zomerverblijf- en een paarterritorium van gewone dwergvleermuis aangetroffen.

Bij de geplande sloop zullen deze komen te vervallen, er dient ontheffing op de Wet Natuurbescherming te worden aangevraagd voor aantasting van verblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis.

1. INLEIDING

De gemeente Nijmegen is voornemens het gebied aan de Spoorstraat her in te richten. De huidige bebouwing zal worden gesloopt om nieuwbouw te realiseren in de vorm van hoogbouw. In november 2022 is in het kader van de Wet Natuurbescherming door Waardenburg Ecology een ecologische quickscan uitgevoerd waaruit is geconcludeerd dat nader onderzoek naar strikt beschermde soorten noodzakelijk is.

Er is o.a. geadviseerd om nader onderzoek uit te voeren naar vleermuizen. Het plangebied bestaat uit een vrijstaande huizen met grote tuinen. De huizen hebben niet dezelfde bouwstijl, wel zijn deze allen voorzien van een zadeldak en hebben de huizen spouwmuren.

In opdracht van Gemeente Nijmegen heeft Silvavir ecologisch advies op de planlocatie nader onderzoek naar vleermuizen uitgevoerd. Het onderzoek richt zich op de volgende aspecten:

- Van welke vleermuissoorten zijn verblijfplaatsen aangetroffen?
- Welke functies hebben deze verblijfplaatsen?
- Welke overige functies biedt planlocatie voor de vleermuizen?
- Leidt de voorgenomen ingreep tot negatieve effecten voor deze dieren?

Figuur 1. Het plangebied. Bron: ESRI.

2. TOETSINGSKADER

De Wet natuurbescherming (Wnb) is verdeeld in een soortbeschermingsdeel (paragraaf 2.1 t/m 2.5) en een gebiedsbeschermingsdeel (paragraaf 3.1 t/m 3.8). Dit hoofdstuk zal beknopt uiteenzetten wat deze delen behelzen en aan welke kaders dit project getoetst dient te worden.

2.1 Soortenbescherming

De Wnb zorgt voor de bescherming van planten- en diersoorten, waarbij de basis wordt gevormd door de zorgplicht (artikel 1.11). Hierin wordt gesteld dat iedereen voldoende zorg in acht moet nemen voor alle in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving alsmede Natura 2000-gebieden en bijzondere nationale natuurgebieden.

Daarnaast zijn er op basis van internationale afspraken enkele beschermingsrichtlijnen opgesteld met betrekking tot strikt beschermde plant- en diersoorten. Deze zijn opgenomen in de Wnb onder de volgende artikelen:

- Paragraaf 3.1: Vogelrichtlijnsoorten (artikelen 3.1 t/m 3.4)
- Paragraaf 3.2: Habitatrichtlijnsoorten en soorten van de Conventie van Bern Appendix II en de Conventie van Bonn Appendix I. (artikelen 3.5 t/m 3.9)
- Paragraaf 3.3: Andere (nationale) soorten. (artikel 3.10 en 3.11)

Ieder van deze richtlijnen kent haar eigen lijst van soorten waarop verbodsbepalingen en eisen voor vrijstelling of ontheffingsverlening van toepassing zijn. Paragraaf 3.1 en Paragraaf 3.2 sluiten aan op respectievelijk de internationale Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn en Paragraaf 3.3 heeft betrekking op nationale bescherming met een minder strikt regime (tabel 1).

Tabel 1. De Wet Natuurbescherming.

Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn § 3.1 Wnb	**Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn § 3.2 Wnb**	**Beschermingsregime soorten Andere soorten § 3.3 Wnb**
Art 3.1 lid 1 Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen.	**Art 3.5 lid 1** Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.	**Art 3.10 lid 1a** Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen.
Art 3.1 lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.	**Art 3.5 lid 4** Het is verboden voortplantings-plaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen.	**Art 3.10 lid 1d** Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen.
Art 3.1 lid 3 Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben.	**Art 3.5 lid 3** Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.	Niet van toepassing
Art 3.1 lid 4 en lid 5 Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.	**Art 3.5 lid 2** Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren.	Niet van toepassing
Niet van toepassing	**Art 3.5 lid 5** Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.	**Art 3.10 lid 1c** Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Dit onderzoek richt zich enkel op vleermuizen. Alle in Nederland levende vleermuissoorten zijn beschermd conform artikel 3.5 van de Wet natuurbescherming (Wnb). In artikel 3.5 zijn meerdere verbodsbepalingen opgenomen waaraan getoetst dient te worden bij ingrepen/ontwikkelingen die een negatieve effect kunnen hebben op de gunstige staat van instandhouding van deze soorten. Specifiek voor vleermuizen dient in geval van voorkomen binnen het plangebied getoetst te worden aan de leden 1, 2 en 4 van artikel 3.5 in de Wnb. Hierbij gaat het om het verbod tot opzettelijk doden/vangen, verstoren van de dieren en of het beschadigen van de voortplantings-/rustplaatsen.

2.1.1 Opzettelijkheid

Opzettelijk doden of vangen betreft niet alleen “opzettelijk” of doelgericht handelen. Onder 'opzet' zoals bedoeld in de Wnb valt ook de situatie waarbij iemand willens en wetens de niet te verwaarlozen kans aanvaardt dat een beschermd dier wordt gedood. Dan is sprake van zogenoemde voorwaardelijk opzet. Maatregelen ter voorkoming van het overtreden van de in de voormelde bepalingen opgenomen verboden kunnen worden betrokken bij de beoordeling van de vraag of die verboden worden overtreden. Het doden of verwonden van vleermuizen kan aan de orde zijn bij bijvoorbeeld sloop, renovatie of verstorende werkzaamheden.

2.1.2 Beschadiging voortplantingsplaatsen of rustplaatsen

Het is verboden om paar- rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen te beschadigen. In de Wnb is geen definitie gegeven van deze begrippen. De gehanteerde definitie van deze begrippen is gebaseerd op protocollen (indien aanwezig) en literatuur.

Met beschadiging wordt niet alleen fysieke aantasting bedoelt. De functionaliteit van de voortplantingsplaatsen en rustplaatsen moeten tijdens en na uitvoer van de activiteiten gegarandeerd worden. Hieronder valt bijvoorbeeld ook het beschermen van niet alleen de locatie van het verblijf, maar ook de omliggende bomen die (indien voor de soort noodzakelijk) beschutting bieden.

2.1.3 Verstoring

Van verstoren is sprake als de functionele leefomgeving van een beschermde diersoort wordt aangetast. De functionele leefomgeving van een voortplantingsplaats of van een rustplaats is de omgeving van die plaatsen die nodig is om ze als zodanig te laten functioneren. Hieronder vallen essentieel foerageergebied en essentiële routes die door de dieren gebruikt worden.

Onder een essentieel foerageergebied wordt verstaan een foerageergebied dat van wezenlijk belang is voor het functioneren van de voortplantingsplaats of rustplaats wanneer er geen alternatieve foerageergebieden zijn om eventuele aantasting daarvan op te vangen. Indien door het verdwijnen van het foerageergebied en het verstoren van de vaste routes de ecologische functionaliteit van de vaste rust- of verblijfplaatsen van de desbetreffende soorten zodanig wordt verstoord, dat ze deze plaatsen om die reden zullen verlaten, is sprake van overtreding van de verboden vermeld in art 3.1 lid 4 en 5 Wnb.

2.1.4 Zorgplicht

Voor alle plant- en diersoorten, dus ook degenen die niet worden beschermd onder bepaalde natuurbeschermingsrichtlijnen geldt de zorgplicht. De zorgplicht stelt dat eenieder voldoende zorg in acht neemt voor in het wild levende planten en dieren en hun directe leefomgeving. Dit betreft ook algemene soorten en soorten waarvoor volgens (plaatselijke) verordeningen vrijstelling op de Wnb. is gegeven.

3. METHODE

Op basis van de werkzaamheden heeft het nader soortgericht ecologisch onderzoek voor vleermuizen zich gericht op gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger en gewone grootoorvleermuis. De inventarisaties en daarmee de vereiste inventarisatieperioden en tijdstippen zijn geheel uitgevoerd conform het landelijk geldende Vleermuisprotocol versie 2021. Dit protocol wordt doorlopend geëvalueerd door experts van het Netwerk Groene Bureaus (NGB), de Zoogdiervereniging en de Rijksdienst voor ondernemend Nederland (RVO). Het protocol voldoet hiermee aan de meest recente inzichten en dient daarmee als consequente basis voor de goede uitvoering van vleermuisonderzoek.

Het veldwerk bestond uit 7 veldbezoeken, waarvan 4 tussen 15 mei en 15 juli en 3 tussen 1 augustus en 1 oktober met een minimale tussenliggende periode van 20 dagen (tabel 2). Omdat het complex niet volledig zichtbaar is, zijn er twee ochtendrondes uitgevoerd om

Tabel 2: Veldbezoeken met nadere details (gd=gewone dwergvleermuis; rd=ruige dwergvleermuis;lv=laatvlieger; go=grootoor).

Datum	Type onderzoek	Veldwerkers	Starttijd	Eindtijd	Weer	Temperatuur (°C)	Wind (Bft)
19-05	gd + rd + lv + go, zomer + kraamverblijf	[redacted]	20:30	23:30	Helder	17	2
22-05	gd + rd + lv + go, zomer + kraamverblijf		02:35	05:35	Half bewolkt	16	2
13-06	gd + rd + lv + go, zomer + kraamverblijf		19:45	23:55	Helder	23	2
28-06	gd + rd + lv + go, zomer + kraamverblijf		02:17	05:17	Bewolkt	25	1
10-08	gd, massawinterverblijf		00:00	02:00	Helder	28	2
15-08	gd + rd + lv + go, massawinterverblijf + paarverblijf		00:00	02:00	Bewolkt	25	1
31-08	gd + rd + lv + go, massawinterverblijf + paarverblijf		23:58	02:03	Bewolkt	13	1

Het onderzoek duurde telkens minimaal twee uur en werd tussen 15 mei en 15 juli uitgevoerd vanaf zonsondergang of vanaf drie uur voor zonsopkomst en tussen 15 augustus en 1 oktober rond middernacht. Tijdens het veldwerk is middels geluid en zicht gericht naar vleermuizen en hun verblijfplaatsen gezocht. Vleermuisgeluiden zijn waargenomen met batdetector D240X (figuur 2) en een batlogger tevens is gebruik gemaakt van warmtebeeldcamera's.

Figuur 2. Onderdeel van de standaard velduitrusting van Silvavir voor vleermuisonderzoek; Batdetector D240x.

Tijdens de veldbezoeken is gekeken naar de te verwachten soorten, aantal individuen per soort en verschillende gebruiksfuncties per soort (zie tabel 3).

Tabel 3: Onderzochte vleermuissoorten met bijbehorende functies

Vleermuissoort	**Kraamverblijf**	**Zomerverblijf**	**Paarverblijf**	**Massawinterverblijf**
Gewone dwergvleermuis	x	x	x	x
Laatvlieger	x	x	x	
Ruige dwergvleermuis	x	x	x	
Gewone grootoorvleermuis	x	x	x	

Zichtwaarnemingen zijn gedaan met behulp van een verrekijker en zaklamp, aanvullend is gewerkt met een warmtebeeldcamera. Ten tijde van het onderzoek is er met 2 of 3 veldwerkers gewerkt, om een volledig overzicht van het te onderzoeken object te verkrijgen hebben de veldmedewerkers zich tijdens het onderzoek zo veel mogelijk opgesplitst. Een persoon aan de oostkant van de bebouwing en een persoon aan de westkant. Bij de rondes met drie personen liep de derde persoon extra rond om tussen de huizen te observeren.

4. RESULTATEN

Tijdens het veldwerk zijn bij alle onderzoeken foeragerende gewone dwergvleermuizen waargenomen, andere soorten zijn niet binnen het plangebied aanwezig geweest. Er is één locatie vastgesteld die wordt aangemerkt als zomerverblijf voor gewone dwergvleermuis, het betreft hier een opening in de daklijst aan de noord-west zijde van Spoorstraat 11 (figuur 3). In het najaar is op twee momenten een baltsende* gewone dwergvleermuis in het plangebied waargenomen (figuur 4). Er is geen locatie van een paarverblijf vastgesteld, het is aannemelijk dat het plangebied onderdeel uitmaakt van het paarterritorium van een gewone dwergvleermuis en dat het paarverblijf zich binnen het gebied bevindt.

*'Het baltsen bij dieren is om partner(s) aan te trekken en te paren om nageslacht te produceren. Hierbij maken de mannetjes geluiden die 'baltsroep' worden genoemd.

Figuur 3. Invlieglocatie gewone dwergvleermuis.

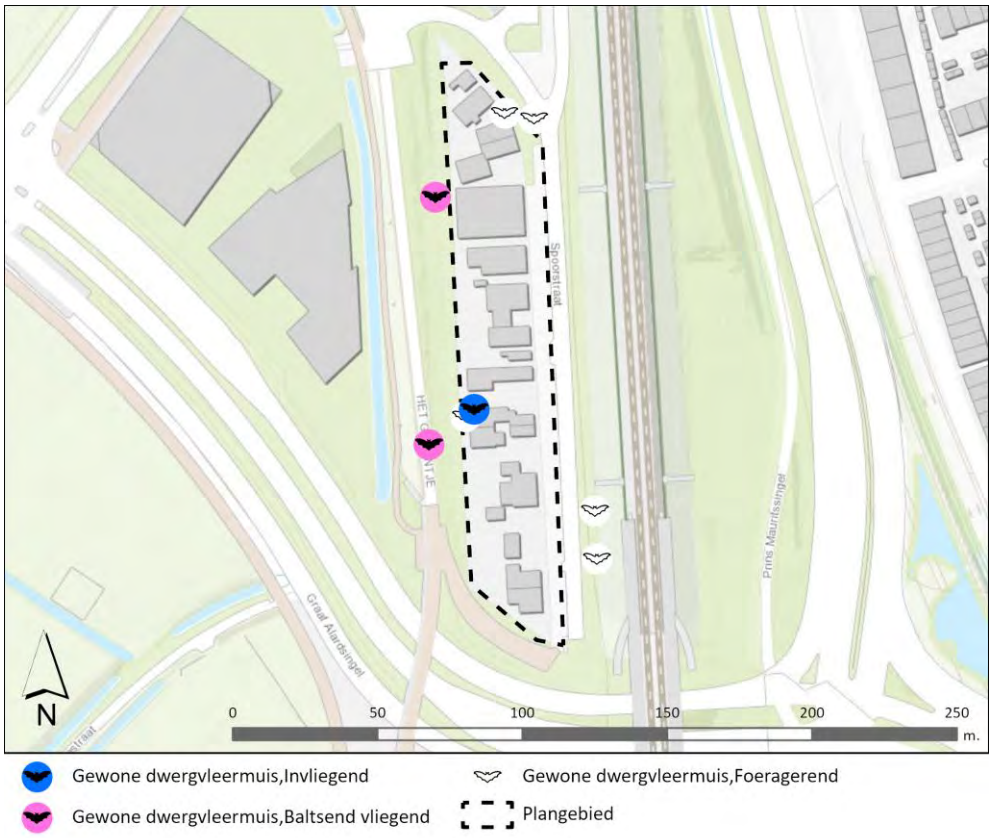

Figuur 4. Een overzicht van de waarnemingen van vleermuizen gedaan tijdens de veldonderzoeken.

5. EFFECTBEOORDELING EN AANBEVELINGEN

Op basis van de resultaten van dit onderzoek is de aanwezigheid van een zomerverblijf van gewone dwergvleermuis in het gebouw aan de Spoorstraat 11 aangetoond. Tevens is het op basis van de aanwezigheid van een paarterritorium van gewone dwergvleermuis aannemelijk dat er een paarverblijf binnen het plangebied aanwezig is.

Omdat het gebied in zijn geheel wordt heringericht, zullen deze plaatsen bij de uitvoering van de plannen, verloren gaan. De beoogde plannen overtreden hiermee verbodsbepalingen van de Wnb ten aanzien van vleermuizen. Wanneer deze plannen worden uitgevoerd, is een ontheffing op de Wnb noodzakelijk.

Vanuit de zorgplicht genieten algemene en vrijgestelde soorten bescherming. Er moet tijdens de werkzaamheden rekening worden gehouden met diverse algemeen aanwezige soorten. Dit betekent dat dieren die op eigen gelegenheid het plangebied kunnen verlaten, hier de kans toe krijgen. Soorten die dit niet kunnen, dienen te worden verplaatst naar een geschikte omgeving buiten het plangebied.

Verstoring van algemeen beschermde soorten kan worden voorkomen door kort voorafgaand aan de geplande werkzaamheden potentiële schuilplaatsen te inspecteren en te maaien. Bij voorkeur worden werkzaamheden aaneengesloten uitgevoerd en wordt er bij daglicht, vanuit één rijrichting gewerkt teneinde aanwezige dieren het plangebied kunnen ontvluchten.

Tabel 4. Ontheffingsplicht.

Soort	*Functie*	*Effect*	*Mitigatie mogelijk*	*Ontheffings-plicht*
Gewone dwergvleermuis	1x Zomerverblijf	Vernietiging bij sloop woningen	Nee	Ja
Gewone dwergvleermuis	1x Paarverblijf	Vernietiging bij sloop woningen	Nee	Ja

6. LITERATUURLIJST

Waardenburg Ecology, 2022. Quickscan t.b.v. project Spoorstraat Lent

Stadswerk 2023, Gedragscode soortenbescherming gemeenten

Vleermuisprotocol (januari 2021), Gegevens Autoriteit Natuur, Zoogdiervereniging en Netwerk Groene Bureaus.

Kennisdocumenten BIJ12

BIJ12, 2017. Juridisch kader | behorende bij Kennisdocumenten Soortenbescherming Kennisdocument. Versie 1.0 Juli 2017.

BIJ12, 2017. Gewone dwergvleermuis | Pipistrellus pipistrellus Kennisdocument. Versie 1.0 Juli 2017

NADER ONDERZOEK JAARROND BESCHERMDE NESTEN

Spoorstraat, Nijmegen

DECEMBER 2023

SILVAVIR
ECOLOGISCH ADVIES

Rapportage van Silvavir Ecologisch Advies

In opdracht van Gemeente Nijmegen

Nader onderzoek beschermde nesten

Spoorstraat, Nijmegen (Lent)

[redacted]

Rapportage nr.: 2023-0104 Nesten

Datum uitgave: 11-12-2023

Versie: Definitief

Veldwerk: Silvavir Ecologisch Advies

Auteur: [redacted]

Kwaliteitscontrole: [redacted]

Productie: Silvavir ecologisch advies
Kanaaldijk Oost 16
7433PP Schalkhaar
www.silvavir.com
Tel.: 0570-244037

[redacted]

Opdrachtgever: Gemeente Nijmegen
[redacted]
Korte Nieuwstraat 6
6511PP, Nijmegen
l.klaassen@nijmegen.nl

December, 2023
Rapportage van Silvavir ecologisch advies
In opdracht van Gemeente Nijmegen

Inhoud

SAMENVATTING 3

1. INLEIDING 4

2. TOETSINGSKADER 5

2.1 Soortenbescherming 5

2.1.1 Opzettelijkheid 6

2.1.2 Beschadiging voortplantingsplaatsen of rustplaatsen 6

2.1.3 Verstoring 6

2.1.4 Zorgplicht 7

3. METHODE 8

4. RESULTATEN 9

5. EFFECTBEOORDELING EN AANBEVELINGEN 11

6. LITERATUURLIJST 12

SAMENVATTING

Gemeente Nijmegen is voornemens om het gebied rond de spoorstraat te Lent te her ontwikkelen. Bestaande woonhuizen en bedrijvenpanden alsmede tuinen worden gesloopt om plaats te maken voor hoogbouw.

Omdat gebouwen waar sloopwerkzaamheden gepland staan in potentie geschikt worden geacht voor huismus en gierzwaluw kan er zonder nader soortgericht onderzoek niet worden uitgesloten dat er verblijfplaatsen van, in de Wet natuurbescherming (Wnb) beschermde, huismussen en/of gierzwaluwen aanwezig zijn. Om dit uit te sluiten is er conform de Kennisdocumenten Huismus (2023) en Gierzwaluw (2017) nader onderzoek uitgevoerd naar de aanwezigheid van huismussen en gierzwaluwen die gebruik maken van verblijfplaatsen in gebouwen.

Binnen het plangebied zijn diverse nestlocaties van huismussen aangetroffen, daarnaast is een kwetterplaats aangemerkt die onderdeel is van de (essentiële) leefomgeving van de huismus.

Indien de huidige bebouwing wordt gesloopt, zal dit resulteren in een vernietiging van de huidige verblijfplaatsen. Ook de kwetterplaats zal bij herontwikkeling worden verwijderd. Een ontheffing op de Wet Natuurbescherming is hiervoor noodzakelijk.

Er zijn geen waarnemingen gedaan van gierzwaluwen die binding hadden met het plangebied.

Om te voldoen aan de zorgplicht, wordt geadviseerd werkzaamheden niet tijdens het broedseizoen uit te voeren, broedende vogels en hun nesten zijn beschermd en mogen niet verstoord worden. Hiervoor is geen ontheffing mogelijk. De broedperiode is afhankelijk van weersomstandigheden maar loopt in ieder geval van 15 maart tot en met 15 augustus maar kan ook eerder beginnen en langer doorlopen. Omdat alle broedende vogels beschermd zijn, vallen ook broedgevallen buiten deze globale periode onder het verstoringsverbod.

1. INLEIDING

De gemeente Nijmegen is voornemens het gebied aan de Spoorstraat her in te richten. De huidige bebouwing zal worden gesloopt om nieuwbouw te realiseren in de vorm van hoogbouw. In november 2022 is in het kader van de Wet Natuurbescherming door Waardenburg Ecology een ecologische quickscan uitgevoerd waaruit is geconcludeerd dat nader onderzoek naar strikt beschermde soorten noodzakelijk is.

In opdracht van Gemeente Nijmegen heeft Silvavir ecologisch advies op de planlocatie nader onderzoek naar de aanwezigheid van verblijfplaatsen en essentiële leefomgeving voor huismussen en gierzwaluwen uitgevoerd. Het onderzoek richt zich op de volgende aspecten:

- Zijn er verblijfplaatsen van huismussen en gierzwaluwen aangetroffen?
- Welke functies hebben deze verblijfplaatsen?
- Welke overige functies biedt planlocatie voor de soorten?
- Leidt de voorgenomen ingreep tot negatieve effecten voor deze dieren?

Figuur 1. Het plangebied. Bron: ESRI.

2. TOETSINGSKADER

De Wet natuurbescherming (Wnb) is verdeeld in een soortbeschermingsdeel (paragraaf 2.1 t/m 2.5) en een gebiedsbeschermingsdeel (paragraaf 3.1 t/m 3.8). Dit hoofdstuk zal beknopt uiteenzetten wat deze delen behelzen en aan welke kaders dit project getoetst dient te worden.

2.1 Soortenbescherming

De Wnb zorgt voor de bescherming van planten- en diersoorten, waarbij de basis wordt gevormd door de zorgplicht (artikel 1.11). Hierin wordt gesteld dat iedereen voldoende zorg in acht moet nemen voor alle in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving alsmede Natura 2000-gebieden en bijzondere nationale natuurgebieden.

Daarnaast zijn er op basis van internationale afspraken enkele beschermingsrichtlijnen opgesteld met betrekking tot strikt beschermde plant- en diersoorten. Deze zijn opgenomen in de Wnb onder de volgende artikelen:

- Paragraaf 3.1: Vogelrichtlijnsoorten (artikelen 3.1 t/m 3.4)
- Paragraaf 3.2: Habitatrichtlijnsoorten en soorten van de Conventie van Bern Appendix II en de Conventie van Bonn Appendix I. (artikelen 3.5 t/m 3.9)
- Paragraaf 3.3: Andere (nationale) soorten. (artikel 3.10 en 3.11)

Ieder van deze richtlijnen kent haar eigen lijst van soorten waarop verbodsbepalingen en eisen voor vrijstelling of ontheffingsverlening van toepassing zijn. Paragraaf 3.1 en Paragraaf 3.2 sluiten aan op respectievelijk de internationale Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn en Paragraaf 3.3 heeft betrekking op nationale bescherming met een minder strikt regime (tabel 1).

Tabel 1. De Wet Natuurbescherming.

Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn § 3.1 Wnb	Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn § 3.2 Wnb	Beschermingsregime soorten Andere soorten § 3.3 Wnb
Art 3.1 lid 1 Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen.	**Art 3.5 lid 1** Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.	**Art 3.10 lid 1a** Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen.
Art 3.1 lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.	**Art 3.5 lid 4** Het is verboden voortplantings-plaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen.	**Art 3.10 lid 1d** Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen.
Art 3.1 lid 3 Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben.	**Art 3.5 lid 3** Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.	Niet van toepassing
Art 3.1 lid 4 en lid 5 Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.	**Art 3.5 lid 2** Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren.	Niet van toepassing
Niet van toepassing	**Art 3.5 lid 5** Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.	**Art 3.10 lid 1c** Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Dit onderzoek richt zich enkel op huismussen en gierzwaluwen. Nesten van deze soorten zijn beschermd conform artikel 3.1 van de Wet natuurbescherming (Wnb). In artikel 3.1 zijn meerdere verbodsbepalingen opgenomen waaraan getoetst dient te worden bij ingrepen/ontwikkelingen die een negatieve effect kunnen hebben op de gunstige staat van instandhouding van deze soorten. Specifiek voor huismussen en gierzwaluwen dient in geval van voorkomen binnen het plangebied getoetst te worden aan de leden 1, 2 en 4 van artikel 3.1 in de Wnb. Hierbij gaat het om het verbod tot opzettelijk doden/vangen, verstoren van de dieren en of het beschadigen van de nesten/rustplaatsen en/of eieren.

2.1.1 Opzettelijkheid

Opzettelijk doden of vangen betreft niet alleen “opzettelijk” of doelgericht handelen. Onder 'opzet' zoals bedoeld in de Wnb valt ook de situatie waarbij iemand willens en wetens de niet te verwaarlozen kans aanvaardt dat een beschermd dier wordt gedood. Dan is sprake van zogenoemde voorwaardelijk opzet. Maatregelen ter voorkoming van het overtreden van de in de voormelde bepalingen opgenomen verboden kunnen worden betrokken bij de beoordeling van de vraag of die verboden worden overtreden. Het doden of verwonden van huismussen kan aan de orde zijn bij bijvoorbeeld sloop, renovatie, na-isolatie of andere verstorende werkzaamheden.

2.1.2 Beschadiging voortplantingsplaatsen of rustplaatsen

Het is verboden om jaarrond beschermde nesten en rustplaatsen van vogels te beschadigen. In de Wnb is geen definitie gegeven van de begrippen nesten of rustplaatsen. De gehanteerde definitie van deze begrippen is gebaseerd op protocollen (indien aanwezig) en literatuur.

Met beschadiging wordt niet alleen fysieke aantasting bedoelt. De functionaliteit van de voortplantingsplaatsen en rustplaatsen moeten tijdens en na uitvoer van de activiteiten gegarandeerd worden. Hieronder valt bijvoorbeeld ook het beschermen van niet alleen de nestboom, maar ook de omliggende bomen die (indien voor de soort noodzakelijk) beschutting bieden.

2.1.3 Verstoring

Van verstoren is sprake als de functionele leefomgeving van een beschermde diersoort wordt aangetast. De functionele leefomgeving van een voortplantingsplaats of van een rustplaats is de omgeving van die plaatsen die nodig is om ze als zodanig te laten functioneren. Hieronder vallen essentieel foerageergebied en essentiële routes die door de dieren gebruikt worden.

Onder een essentieel foerageergebied wordt verstaan een foerageergebied dat van wezenlijk belang is voor het functioneren van de voortplantingsplaats of rustplaats wanneer er geen alternatieve foerageergebieden zijn om eventuele aantasting daarvan op te vangen. Indien door het verdwijnen van het foerageergebied en het verstoren van de vaste routes de ecologische functionaliteit van de vaste rust- of verblijfplaatsen van de desbetreffende soorten zodanig wordt verstoord, dat ze deze plaatsen om die reden zullen verlaten, is sprake van overtreding van de verboden vermeld in art 3.1 lid 4 en 5 Wnb.

2.1.4 Zorgplicht

Voor alle plant- en diersoorten, dus ook degenen die niet worden beschermd onder bepaalde natuurbeschermingsrichtlijnen geldt de zorgplicht. De zorgplicht stelt dat eenieder voldoende zorg in acht neemt voor in het wild levende planten en dieren en hun directe leefomgeving. Dit betreft ook algemene soorten en soorten waarvoor volgens (plaatselijke) verordeningen vrijstelling op de Wnb. is gegeven.

3. METHODE

Het nader soortgericht ecologisch onderzoek heeft zich gericht op huismussen en gierzwaluwen. De inventarisaties en daarmee de vereiste inventarisatieperioden en tijdstippen zijn geheel uitgevoerd conform het landelijk geldende Kennisdocumenten Huismus en Gierzwaluw van BIJ12.

Tabel 2: Veldbezoeken met nadere details

Datum	Type onderzoek	Veldwerker	Start	Eind	Weer	Temperatuur (°C)	Wind (Bft)
05/04/'23	Huismus	[redacted]	08:00	10:00	Helder	3	1
18/04/'23	Huismus		10:00	12:00	Half bewolkt	10	3
19/05/'23	Gierzwaluw		19:30	23:30	Helder	17	2
13/06/'23	Gierzwaluw		19:45	23:55	Helder	23	2
03/07/'23	Gierzwaluw		19:55	22:00	Bewolkt	19	3

De onderzoeken duurden telkens minimaal twee uur en werden tussen 1 april en 15 juli uitgevoerd op geluidsluwe momenten. Tijdens het veldwerk is middels geluid en zicht gericht naar (aantal) huismussen en gierzwaluwen, hun verblijfplaatsen en functioneel leefgebied gezocht.

Figuur 2. Onderdeel van de standaard velduitrusting bij huismusonderzoeken; een verrekijker.

Zichtwaarnemingen zijn gedaan met behulp van een verrekijker (figuur 2). Ten tijde van het onderzoek is er met één tot drie veldwerkers gewerkt vanwege de mogelijke combinatie met andere te

onderzoeken soortgroepen. Het gebied was volledig toegankelijk en goed te inventariseren op eventuele verblijfplaatsen, rustplekken en de habitat.

4. RESULTATEN

Tijdens het veldwerk zijn Bij beide bezoeken baltsende en nest-indicerende huismussen waargenomen. Het betreft hier clusters van huismussen in de dakgoten en op dakkapellen van de panden aan de Spoorstraat 29, 19-21 en 5 (Figuur 3).

Het baltsen bij dieren is om partner(s) aan te trekken en te paren om nageslacht te produceren. Hierbij maken de mannetjes geluiden die 'baltsroep' worden genoemd.

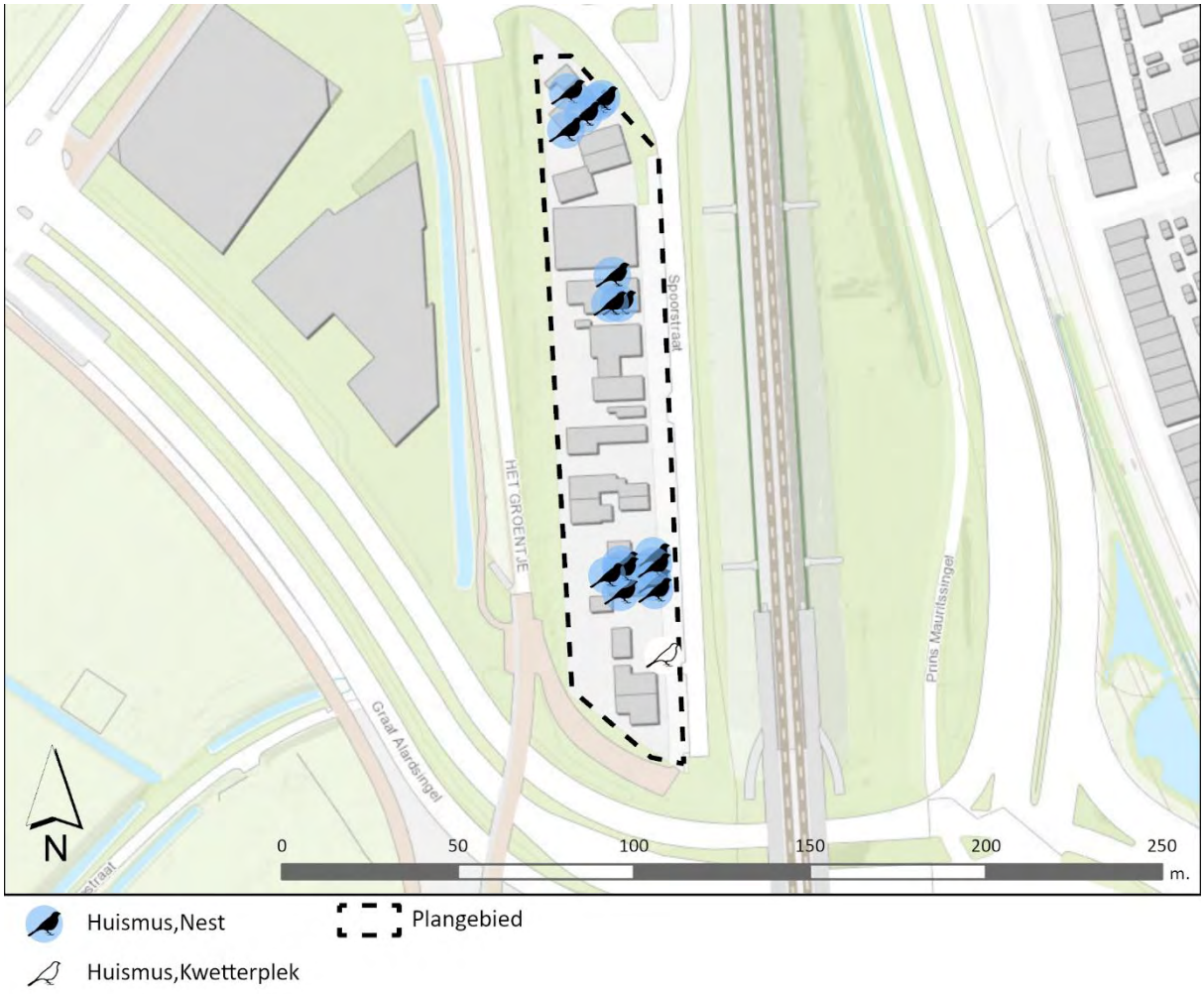

Figuur 3. Een overzicht van de waarnemingen van huismussen gedaan tijdens de veldonderzoeken.

Op het adres aan de spoorstraat 29 zijn 5 nestlocaties waargenomen, aan het pand op 19-21 drie en het pand aan Spoorstraat 5 biedt plaats voor zeker 8 nestplaatsen (figuur 4). Daarnaast is de ligusterstruik in de voortuin van Spoorstraat 3 aangemerkt als “kwetterplaats” – een locatie die zorgt voor collectieve dekking en wordt gebruikt als rustplaats en bij sociale interactie binnen de kolonie. Deze kwetterplaats is dan ook onderdeel van de functionele leefomgeving van de huismussen. Omdat er onvoldoende dichte vegetatie op korte afstand van het plangebied (<100 meter) aanwezig is waar mussen een alternatieve rustplaats kunnen vinden, is deze aangemerkt als essentieel onderdeel van het functioneel leefgebied.

Er zijn geen waarnemingen van gierzwaluwen gedaan die binding hebben met het plangebied.

Figuur 4. Huismussen waargenomen tijdens een veldonderzoek ter plaatse van Spoorstraat 5.

5. EFFECTBEOORDELING EN AANBEVELINGEN

Op basis van de resultaten van dit onderzoek is aangetoond dat er binnen het onderzoeksgebied diverse nestlocaties van huismussen aanwezig zijn. Omdat het gebied in zijn geheel wordt heringericht, zullen deze plaatsen bij de uitvoering van de plannen, verloren gaan. De beoogde plannen overtreden hiermee verbodsbepalingen van de Wnb ten aanzien van jaarrond beschermde nesten van huismussen.

Daarnaast is een kwetterplaats aangewezen die deel uitmaakt van essentiële functionele leefomgeving van huismussen.

Indien de huidige bebouwing wordt gesloopt, zal dit resulteren in een vernietiging van de huidige verblijfplaatsen. Ook de kwetterplaats zal bij herontwikkeling worden verwijderd. Een ontheffing op de Wet Natuurbescherming is hiervoor noodzakelijk (Tabel 3).

In de bebouwing en de rest van het plangebied, is de aanwezigheid van algemeen beschermde broedende vogels niet uit te sluiten.

Er wordt geadviseerd werkzaamheden niet tijdens het broedseizoen uit te voeren, broedende vogels en hun nesten zijn beschermd en mogen niet verstoord worden. Hiervoor is geen ontheffing mogelijk. De broedperiode is afhankelijk van weersomstandigheden maar loopt in ieder geval van 15 maart tot en met 15 augustus maar kan ook eerder beginnen en langer doorlopen. Omdat alle broedende vogels beschermd zijn, vallen ook broedgevallen buiten deze globale periode onder het verstoringsverbod.

Wanneer ervoor wordt gekozen om toch binnen het broedseizoen werkzaamheden uit te voeren, dan moet er voorafgaand aan de werkzaamheden een vogeldeskundige vaststellen of er broedende vogels aanwezig zijn. Indien dit het geval is, zal een inschatting moeten worden gemaakt van de mate waarin de werkzaamheden voor verstoring zouden zorgen. De uitkomst van deze inschatting kan gevolgen hebben voor de uitvoer en projectplanning indien broedsels worden aangetroffen.

Tabel 3. Onheffingsplicht

Soort	*Functie*	*Effect*	*Mitigatie mogelijk*	*Ontheffings-plicht*
Huismus	Rust- en verblijfplaats	Vernietiging bij sloop woningen	Nee	Ja
Huismus	Essentieel leefgebied	Vernietiging bij herontwikkeling plangebied	Ja, o.a. werken buiten kwetsbare periode en het verbeteren van bestaand leefgebied.	Ja

6. LITERATUURLIJST

Waardenburg Ecology, 2022. Quickscan t.b.v. project Spoorstraat Lent

Kennisdocumenten BIJ12

BIJ12, 2017. Juridisch kader | behorende bij Kennisdocumenten Soortenbescherming Kennisdocument. Versie 1.0 Juli 2017.

BIJ12, 2023. Huismus| Passer domesticus Kennisdocument. Versie 2.1 februari 2023